

Vergaderjaar 2021–2022

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2022 (Derde incidentele suppletoire begroting inzake uitvoeringskosten Transitiefonds landelijk gebied en natuur)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

1 TITEL

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de [Comptabiliteitswet 2016](#) elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

C. Schouten

De Minister voor Natuur en Stikstof

C. Van der Wal- Zeggelink

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELEN

1. Leeswijzer

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2. Beleidsartikelen

2.1 Artikel 21: Land- en tuinbouw

Tabel 1 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele supplettoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Budgettaire gevolgen van beleid art. 21 (bedragen x € 1.000)		Budgettaire gevolgen van beleid art. 21 (bedragen x € 1.000)											
Omschrijving	Ontwerpbegroting 2022 (1)	Mutaties via NWW, ISB, moties en amendementen (3)=(1)+(2)	Vastgestelde begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° supplettoire begroting (4)	Stand 1° supplettoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutaties 2e incidentele supplettoire begroting	Stand 2e incidentele supplettoire begroting	Mutaties 3e incidentele supplettoire begroting	Stand 3e incidentele supplettoire begroting	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	639.806	128.750	768.556	138.153	906.709	906.709	906.709	12.400	919.109				
Uitgaven	534.117	119.850	653.967	124.600	778.567	778.567	778.567	12.400	790.967				
Subsidies (regelingen)													
Sociaal economische positie boeren	8.443	60.600	69.043	45.421	114.464	114.464	114.464	400	114.864				
Duurzame veehouderij	335.686	52.750	388.436	- 233.027	155.409	155.409	155.409		155.409				
Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	22.186	0	22.186	23.872	46.058	46.058	46.058		46.058				
Mestbeleid	58.126	0	58.126	25.560	83.686	83.686	83.686		83.686				
Diergezondheid en dierenwelzijn	0	0	0	4.574	4.574	4.574	4.574		4.574				
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	0	0	0	1.771	1.771	1.771	1.771		1.771				
Integraal voedselbeleid	0	0	0	4.292	4.292	4.292	4.292		4.292				
Leningen													
Lening Pilot Investeringsfonds Duurzame Landbouw						0	0	12.000	12.000				
Garanties													
Bijdrage borgstellingsreserve	3.627	0	3.627	0	3.627	3.627	3.627		3.627				
Verliesdeclaraties borgstellingsfaciliteit	1.805	0	1.805	0	1.805	1.805	1.805		1.805				
Oprachten													
Sociaal economische positie boeren	2.602	0	2.602	- 1.168	1.434	1.434	1.434		1.434				
Duurzame veehouderij	12.914	0	12.914	- 12.914	0	0	0		0				

Budgettaire gevolgen van beleid art. 21 (bedragen x € 1.000)						
Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	15.546	6.500	22.046	- 22.046	0	
Mestbeleid	18.897	0	18.897	- 18.897	0	8.545
Diergezondheid en dierenwelzijn	13.251	0	13.251	- 4.706	8.545	8.545
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	5.384	0	5.384	- 1.806	3.578	3.578
Integraal voedselbeleid	6.384	0	6.384	- 4.318	2.066	2.066
Bijdrage aan ZBO's/RWT's						
College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden	1.289	0	1.289	0	1.289	1.289
Centrale Commissie Dierproeven	2.225	0	2.225	- 2.225	0	
Medebewind/voormalige productschappen	0	0	0	1.387	1.387	1.387
Raad voor de Plantenrassen	1.344	0	1.344	0	1.344	1.344
Keuringsdiensten	2.130	0	2.130	0	2.130	2.130
Bijdrage aan medeoverheden						
Specifieke uitkeringen	0	0	0	318.251	318.251	318.251
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties						
FAO en overige contributies	11.107	0	11.107	579	11.686	11.686
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken						
Diergezondheidsfonds	11.171	0	11.171	0	11.171	11.171
Ontvangsten	32.770	0	32.770	0	32.770	32.770

Toelichting

Leningen

Lening pilot investeringsfonds duurzame landbouw

Met een verlenging van de pilot investeringsfonds duurzame landbouw wordt voorzien in de financieringsbehoefte vanuit de sector. Het fonds kan tot nu toe een goede bijdrage leveren aan het rondkrijgen van de financiering van de omschakelplannen van ondernemers. Er wordt een aanvullend fondsvermogen van € 12,4 mln. beschikbaar gesteld om meer omschakelingen te kunnen ondersteunen, dit omdat de belangstelling voor het fonds groter is dan voorzien.

2.2 Artikel 22: Natuur, visserij en gebiedsgericht werken

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele supplettoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Ontwerpbegroting 2022 (1)	Mutaties/vastgestelde via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Mutaties 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° 2022 begroting (4)	Stand 1° Mutaties 2e (5)=(3)+(4)	Mutaties 2e incidentele supplettoire begroting (4)	Stand 2e Mutaties 3e incidentele supplettoire begroting (5)	Mutaties 2023	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026
Budgettaire gevolgen van beleid art. 22 (bedragen x € 1.000)											
Verplichtingen	269.321	0	269.321	157.143	426.464	479.242	905.706	35.737	941.443		
Uitgaven	462.658	0	462.658	910	463.568	229.242	692.810	21.337	714.147		
Subsidies (regelingen)											
Vermaatschappelijking Natuur en Biodiversiteit	2.635	0	2.635	4.193	6.828	6.828	6.828				6.828
Natuur en Biodiversiteit op land	24.746	0	24.746	-2.080	22.666	22.666	22.666				22.666
Beheer Kroondomeinen	803	0	803	68	871	871	871				871
Duurzame visserij	7.845	0	7.845	44.958	52.803	52.803	52.803				52.803
Overige steisel activiteiten	0	0	0	5.699	5.699	5.699	5.699				5.699
Leningen											
Leningen rente en aflossing	23.145	0	23.145	-222	22.923	22.923	22.923				22.923
Garanties											
Garantie Klimaatfonds	324	0	324	0	324	324	324				324
Opdrachten											
Vermaatschappelijking Natuur en Biodiversiteit	15.343	0	15.343	-4.759	10.584	10.584	10.584	1.350	11.934		
Natuur en Biodiversiteit op land	266.805	0	266.805	-241.531	25.274	25.274	25.274	5.587	30.861		
Natuur en Biodiversiteit Grote Wateren	11.751	0	11.751	-4.040	7.711	7.711	7.711				7.711
Duurzame visserij	41.210	0	41.210	-36.561	4.649	4.649	4.649				4.649
Overige steisel activiteiten	6.408	0	6.408	-6.408	0	0	0				0
Internationale Samenwerking	3.655	0	3.655	-1.300	2.355	2.355	2.355				2.355
Caribisch Nederland	4.364	0	4.364	-4.364	0	0	0				0
Klimaatimpuls Biodiversiteit	13.774	0	13.774	-8.098	5.676	5.676	5.676				5.676
Regio Deals	550	0	550	0	550	550	550				550
Bijdrage aan agentschappen											
Rijksrederij	9.293	0	9.293	1.900	11.193	11.193	11.193				11.193

Budgettaire gevolgen van beleid art. 22 (bedragen x € 1.000)

**Bijdrage aan ZBO's/
RWT's**

Staatsbosbeheer	28.293	0	28.293	0	28.293	28.293	28.293
Bijdrage aan medeoverheden							
Caribisch Nederland	0	0	0	12.184	12.184	12.184	12.184
Specifieke uitkering	0	0	0	241.051	241.051	229.242	14.400
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties							
Internationale Samenwerking	1.714	0	1.714	220	1.934	1.934	1.934
Ontvangsten	44.651	0	44.651	4.380	49.031	49.031	49.031

Toelichting

Opdrachten

Natuur en Biodiversiteit op land

In het kader van gebiedsgericht werken worden middelen beschikbaar gesteld voor aanvullende personele capaciteit bij het Ministerie van IenW en het Ministerie van BZK (€ 1 mln.) . Daarnaast wordt er in 2022 € 3,6 mln. beschikbaar gemaakt om de Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied te faciliteren. De werkzaamheden bestaan onder andere uit het in kaart brengen en opzetten van de informatiehuishouding van RTLГ ten behoeve van het NPLG, het uitvoeren van een omgevingsverkenning, het organiseren van werkconferenties, de opbouw van de netwerkfaciliteit en het uitvoeren van een arbeidsmarktanalyse. Ook wordt in navolging van het coalitieakkoord een Ecologische Autoriteit ingesteld voor een onafhankelijke ecologische toets van de gebiedsplannen (€ 0,9 mln.). Tevens wordt in 2022 € 1,4 mln. beschikbaar gesteld voor de uitvoerings- en communicatiekosten van het NPLG. Het gaat daarbij onder meer om de uitvoering van de milieueffectenrapportage (planMER) van het programma en het ontwikkelen en uitvoeren van een overkoepelende communicatieaanpak.

Bovenstaande kosten hebben een meerjarige doorwerking, deze zullen in een Nota van Wijziging op de ontwerpbegroting 2023 inzichtelijk worden gemaakt en deze wordt voor de begrotingsbehandeling met de Kamer gedeeld.

Bijdrage aan medeoverheden

Specifieke uitkering

Provincies worden in staat gesteld het gebiedsgericht werken ten behoeve van het realiseren van de opgave van het Nationaal Programma Landelijk Gebied te intensiveren door een voorschot van €14,4 uit te keren als specifieke uitkering. Het voorschot per provincie bedraagt € 1,2 mln. per jaar.

Bovenstaande kosten hebben ook een doorwerking in 2023, deze zullen in een Nota van Wijziging op de ontwerpbegroting 2023 inzichtelijk worden gemaakt en deze wordt voor de begrotingsbehandeling met de Kamer gedeeld.

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele supplettoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Budgettaire gevolgen van niet-beleid art. 50 (bedragen x € 1.000)	Mutaties via Vastgestelde begroting NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Mutaties 1° NvW, ISB, moties en amendementen (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° supplettoire begroting (4)	Stand 1° supplettoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutaties 2e incidentele supplettoire begroting	Stand 2e incidentele supplettoire begroting	Mutaties 3e incidentele supplettoire begroting	Stand 3e incidentele supplettoire begroting
Verplichtingen	150.403	0	150.403	12.750	163.153	0	0	5.000	168.153
Uitgaven	150.403	0	150.403	12.750	163.153	0	0	5.000	168.153
Personele uitgaven									
Eigen personeel	106.351	0	106.351	10.348	116.699			5.000	121.699
Externe inhuur	3.784	0	3.784	1.075	4.859				
Overige personele uitgaven	3.944	0	3.944	- 2.282	1.662				
Materiële uitgaven									
ICT	510	0	510	0	510				
Bijdrage aan SSO's (exclusief DICTU)	12.929	0	12.929	0	12.929				
SSO DICTU	14.271	0	14.271	7.005	21.276				
Overige materiële uitgaven	8.614	0	8.614	- 3.396	5.218				
Ontvangsten	2.786	0	2.786	127	2.913	0	0	0	0

3. Niet-Beleidsartikelen

3.2 Artikel 50: Apparaat

Toelichting

Personele uitgaven

Eigen personeel

In het kader van gebiedsgericht werken worden middelen beschikbaar gemaakt voor aanvullende personele capaciteit.

Bovenstaande kosten hebben een meerjarige doorwerking, deze zullen in een Nota van Wijziging op de ontwerpbegroting 2023 inzichtelijk worden gemaakt en deze wordt voor de begrotingsbehandeling met de Kamer gedeeld.

Artikel 51: Nog onverdeeld

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele supplettoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Budgettaire gevolgen van niet-beleid art. 51 (bedragen x € 1.000)	Mutaties 1° 2022 (1)	Mutaties 1° begroting 2022 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1° supplettoire begroting (4)	Stand 1° supplettoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutaties 2e incidentele supplettoire begroting	Stand 2e incidentele supplettoire begroting	Mutaties 3e incidentele supplettoire begroting	Stand 3e incidentele supplettoire begroting	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	22.637	0	22.637	80.074	102.711	0	0	- 12.400	90.311				
Uitgaven	22.637	0	22.637	80.074	102.711	0	0	- 12.400	90.311				
Prijsbijstelling	0	0	0	53.996	53.996								
Loonbijstelling	0	0	0	19.923	19.923								
Nog te verdelen	22.637	0	22.637	6.155	28.792			- 12.400	16.392				
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0				

Toelichting**Uitgaven***Nog te verdelen*

Ten behoeve van de dekking voor het pilot Investeringsfonds duurzame landbouw wordt € 12,4 mln. overgeheveld naar Artikel 21.